

2013. december 10., kedd

P7_TA(2013)0545

A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerének nemi szempontjai

Az Európai Parlament 2013. december 10-i állásfoglalása a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerének nemi szempontjairól (2013/2066(INI))

(2016/C 468/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Alapjogi Chartára, különösen annak 1., 14., 15., 21., 23., 24., 25., 34. és 35. cikkére,
- tekintettel a nemzetközi emberi jogi jogszabályokra, nevezetesen a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményre; az ENSZ nemzeti, etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló, 1992-es nyilatkozatára; a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre; és a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az emberi jogokat és alapvető szabadságokat védő európai egyezményekre, nevezetesen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre (EJEE); az Európai Szociális Chartára és a Szociális Jogok Európai Bizottságának vonatkozó ajánlásaira; az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményre; az Európa Tanács nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2., 3. és 6. cikkére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8., 9. és 10. cikkére,
- tekintettel „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című bizottsági közleményre (COM(2011)0173) és a 2011. június 24-i európai tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a „Nemzeti romaintegrációs stratégiák: az uniós keretrendszer végrehajtásának első lépése” című bizottsági közleményre (COM(2012)0226),
- tekintettel a romák integrációját célzó hatékony tagállami intézkedésekről szóló tanácsi ajánlása irányuló javaslatra (COM(2013)0460),
- tekintettel az „Előrelépések a nemzeti romaintegrációs stratégiák végrehajtásában” című bizottsági közleményre (COM(2013)0454),
- tekintettel a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2008)0426),
- tekintettel az Európai Unióban élő roma nők helyzetéről szóló 2006. június 1-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a romák integrációjának európai uniós stratégiájáról szóló, 2011. március 9-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az eljárási szabályzat 126. cikke alapján megrendelt, az EU Alapjogi Ügynöksége (FRA) által a romákról készített felmérés neme szerinti eredményeinek elemzésére,

⁽¹⁾ HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

⁽²⁾ HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

⁽³⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 283. o.

⁽⁴⁾ HL C 199. E, 2012.7.7., 112. o.

2013. december 10., kedd

- tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére, valamint a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére (A7-0349/2013),
- A. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia (2010-2015) előírja a Bizottság számára, hogy az Európa 2020 stratégia valamennyi aspektusának végrehajtása tekintetében támogassa a nemek közötti egyenlőség előmozdítását, és mivel a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszeréről kiadott tanácsi következtetések megkövetelik, hogy „minden olyan szakpolitikában és intézkedésben, amely a romák befogadásának előmozdítására irányul, érvényesíteni kell a nemek közötti egyenlőség szempontjait is”;
- B. mivel a roma nők a nemük és etnikai származásuk okán gyakran szembesülnek többszörös és interszekcionális megkülönböztetéssel – ami erősebb, mint a roma férfiak vagy a nem roma nők elleni megkülönböztetés –, továbbá korlátozott hozzáféréssel rendelkeznek a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz, illetve a döntésekben való részvételhez; mivel a roma nők gyakran rasszizmus, előítélet és sztereotípiák áldozatai, ami negatív hatással van a valódi integrációjukra;
- C. mivel a roma nők patriarchális és szexista hagyományok alanyai, amelyek miatt nem választhatnak szabadon olyan alapvető kérdésekben, mint az oktatás, munka, a szexuális és reprodukzív egészség, sőt, a házasság; mivel a roma nőkkel szembeni megkülönböztetést többé nem lehet a hagyományokkal indokolni, és foglalkozni kell a kérdéssel a hagyományok és a sokszínűség tiszteletben tartása mellett;
- D. mivel a szegénység kockázata jobban fenyegeti a roma nőket, mint a roma férfiakat, és mivel az Unióban a négy- vagy többgyermekes roma családokat fenyegeti leginkább a szegénység kockázata;
- E. mivel az általában használt indikátorok jobbra figyelmen kívül hagyják az aktív keresők szegénységét, az energiaszegénységet, a nők és lányok elleni erőszakot, a nagycsaládok és az egyedülálló szülők szegénységét, a gyermekszegénységet és a nők társadalmi kirekesztettségét;
- F. mivel az idősebb roma nőket jobban fenyegeti a szegénység kockázata, mivel többségük az informális gazdaságban dolgozott, javadalmazás vagy társadalombiztosítási rendszerhez való tartozás nélkül;
- G. mivel az „inaktív” roma felnőttek túlnyomó többsége nő, és részben a nők és férfiak közötti hagyományos munkamegosztás, valamint az európai munkaerőpiacon tapasztalható rasszizmus és szexizmus miatt – az önfoglalkoztatáshoz hasonlóan – a fizetett foglalkoztatásban részt vevő aktív korú roma nők száma csupán a fele a férfiakénak;
- H. mivel minden ország adatai azt támasztják alá, hogy a roma nőket súlyos kirekesztés sújtja a foglalkoztatás területén, valamint megkülönböztetés áldozatai a munkahelyen, munkakeresés vagy munkavégzés közben; mivel a roma nők továbbá kívül rekednek a formális gazdaságon, és hátráltatják őket a korlátozott képzési lehetőségek, a nem megfelelő lakhatás, a rossz színvonalú egészségügyi ellátás, a hagyományos nemi szerepek és az általánosan tapasztalható peremre szorítás, valamint hátrányos megkülönböztetés a többségi közösségek részéről; mivel a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerének végrehajtásáról szóló nemzeti jelentések még mindig nem fordítanak megfelelő figyelmet a nemek közötti egyenlőség szempontjára;
- I. mivel a nagycsaládok és egyedülálló anyáknak lényegesen nehezebb az otthonuktól és családjuktól távol lévő állást vállalni a hátrányos helyzetű vidéki területeken;
- J. mivel az írni-olvasni tudás aránya és a tanulmányi teljesítmény a roma nők körében lényegesen alacsonyabb, mint a roma férfiak vagy a nem roma nők körében, és mivel a roma lányok többsége korai iskolaelhagyó, jelentős részük pedig soha nem járt iskolába;
- K. mivel a gazdasági válság hátrányosan befolyásolta a roma nők egészségét és jóllétét, tovább súlyosbítva a már amúgy is régóta elfogadhatatlan helyzetüket, hiszen a roma nők több mint negyedét korlátozza napi teendői során valamilyen egészségügyi probléma;

2013. december 10., kedd

- L. mivel az átfogó szexuális és reprodukció jogok – beleértve a fogamzásgátláshoz való hozzáférést – tiszteletben tartásának hiánya akadályozza a roma nők társadalmi szerepvállalásának növelését és a nemek közötti egyenlőséget, és nem kívánt terhességekhez, köztük serdülőkori terhességekhez vezet, ami kettétöri a lányok tanulmányi és munkalehetőségeit; mivel a korai anyaság nagyrészt a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés és megfelelő egészségügyi struktúrák hiányának következménye, amely struktúrák nem gondoskodnak a roma nők szükségleteiről;
- M. mivel alacsony társadalmi-gazdasági státuszuk és az egészségügyben velük szemben tanúsított megkülönböztetés miatt a roma nők alig ismerik jogaikat, és a többségi társadalomhoz képest jóval csekélyebb mértékben használják az egészségügyi szolgáltatásokat;
- N. mivel számos betegség – például a HIV/AIDS – a roma nők és lányok aránytalanul nagy számát érinti, az őket célzó megelőző programok viszont általában nem kapnak elég hangsúlyt és pénzügyi támogatást, a szűrőprogramokhoz való hozzáférés pedig továbbra is nehéz;
- O. mivel a rendkívüli szegénység, a nemek közötti egyenlőtlenség és a belső megkülönböztetés az embercsempészet, a prostitúció, a családon belüli erőszak és kizsákmányolás nagyobb veszélyének teszi ki a roma nőket, miközben további akadályokkal néznek szembe a védelemhez való hozzáférés terén;
- P. mivel számos roma nő lett férje, annak rokonai vagy egyéb családtagok révén családon belüli erőszak áldozata; mivel a roma nők elleni erőszak és emberi jogi jogsértés túlnyomó részében nem születik feljelentés, mivel a nők elleni erőszak még mindig elfogadott a patriarchális társadalmakban, mint a hatalomgyakorlás törvényes módja, ám azért is, mert a nők elleni erőszak elkövetőit ritkán vonják felelősségre tetteikért, ami elbátortalanítja a nőket a hivatalos segítségért való folyamodástól;
- Q. mivel az egyes hatóságok valamennyi uniós tagállamban gyakran követnek el erőszakos cselekményeket a roma nők ellen, súlyos megkülönböztetésben részesítve őket, és egyértelműen megsértve az emberi jogok európai egyezményét; ide tartozik például adatok gyűjtése és nyilvántartás vezetése a roma személyekről és gyermekekről, kizárólag az etnikai hovatartozás alapján, vagy több száz ember kilakoltatása bármilyen alternatív lakhatás vagy támogatás felajánlása nélkül, ami szegényletes és érzéketlen cselekedet, amely teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a tagállamok emberi jogi kötelezettségeit;
- R. mivel minden uniós intézmény és tagállam felelős a nők és lányok elleni erőszak, valamint a büntetlenség megszüntetéséért, igazságszolgáltatás elé állítva a roma nők elleni gyűlölet-bűncselekmények, gyűlöletbeszéd, megkülönböztetés és erőszak elkövetőit;
- S. mivel a 2000/43/EK tanácsi irányelv tiltja a faj vagy etnikai hovatartozás alapján történő megkülönböztetést; mivel a Bizottság kb. 30 kötelezettségzegési eljárást indított uniós tagállamok ellen a faji egyenlőségről szóló irányelv nem megfelelő átültetéséért a nemzeti jogba;
1. hangsúlyozza, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiáknak arra kell összpontosítaniuk, hogy a roma nők képessé váljanak rá, hogy átvegyék az irányítást az életük felett, a változás látható előmozdítóivá válva közösségeikben, és felemelve szavuk a szakpolitikák és az őket érintő programok befolyásolása érdekében, emellett a roma nők társadalmi-gazdasági alkalmazkodóképességének erősítését kell megcélozniuk, nevezetesen azt, hogy megtakarítások révén és a javak eltérő elosztásának megakadályozásán keresztül képesek legyen alkalmazkodni a gyorsan változó gazdasági környezethez;
2. üdvözli a 2012-ben elért haladásról szóló bizottsági jelentést⁽¹⁾ és a romák integrációját célzó hatékony tagállami intézkedésekről szóló tanácsi ajánlásra irányuló 2013. június 26-i javaslatot⁽²⁾, amely különös hangsúlyt helyez a foglalkoztatásra, a lakhatásra, az oktatásra és az egészségügyre, valamint felszólítja a tagállamokat, hogy vezessenek be pozitív intézkedéseket, továbbá érvényesítsék roma integrációs stratégiáikat a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem során;

⁽¹⁾ COM(2012)0226.

⁽²⁾ COM(2013)0460.

2013. december 10., kedd

3. felszólítja azokat a tagállamokat, amelyek emellett a romákkal kapcsolatos kérdések európai szemesztere keretében országspecifikus ajánlásokat kaptak, hogy ezen ajánlásokat mihamarabb hajtsák végre, és küzdjenek a – többek közötti munkahelyi – hátrányos megkülönböztetés ellen, vonják be a döntéshozatalba a civil társadalmat, köztük a roma szervezeteket is, valamint ne csak uniós, hanem nemzeti és egyéb forrásokat is biztosítsanak a nemzeti romaintegrációs stratégiáikban szereplő kötelezettségvállalások teljesítéséhez;
4. sajnálja, hogy a 2006-ban elfogadott, a roma nők helyzetéről szóló állásfoglalása, és a Tanács által elfogadott, a romák társadalmi befogadásának tíz alapelve ellenére – amelyek közül az egyik a nemi tudatossággal kapcsolatos –, a roma és vándorló nők kiszolgáltatott helyzetével az európai és a nemzeti döntéshozók gyakorlatilag nem foglalkoztak;
5. hangsúlyozza, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerének hatékonysága jelentősen növelhető volna a Bizottság fokozott szerepvállalásával, mivel képes javítani a szabályozás és egyéb eszközök minőségét, ösztönözni a szakpolitikai összhang erősítését, és előmozdítani a keretrendszer átfogó célkitűzéseit;
6. felszólítja a tagállamokat nemzeti cselekvési tervek kidolgozására a négy fő kiemelt területen: egészségügy, lakhatás, foglalkoztatás és oktatás, konkrét célokkal és célszámokkal, finanszírozással, indikátorokkal és időkerettel; továbbá az előrelépés kiértékelésére a végrehajtás eredményeinek mérése révén;
7. felszólítja a tagállamok kormányait és helyi hatóságait, hogy vonják be a női szervezeteket, a roma nem kormányzati szervezeteket és az érdekelt feleket keresztül a roma nőket a nemzeti romaintegrációs stratégiák előkészítésébe, végrehajtásába, értékelésébe és nyomon követésébe, illetve hogy kössék össze a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szerveket, a nőjogi szervezeteket és a társadalmi befogadás stratégiáit; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy az EU 2020 stratégia és a nemzeti reformprogramok végrehajtása során következetes módon foglalkozzon a nemek közötti egyenlőséggel;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen „folyamatábrát” az uniós romaintegrációs folyamatról, amely tartalmazza az elért eredményeket, a célokat, a hozzájuk vezető konkrét intézkedéseket, a végrehajtási intézkedések jelenlegi állását, és a soron következő lépéseket;
9. felszólítja a tagállamokat, hogy küzdjenek a roma nők és férfiak földrajzi szegregációja, kényszerkilakoltatása és a körükben tapasztalható hajléktalanság ellen, és hozzanak létre hatékony és átlátható lakhatási szakpolitikákat;
10. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a roma nők és gyermekek alapvető jogainak tiszteletben tartását, és hogy – figyelemfelkeltő kampányokkal is – a roma nők és lányok tisztában legyenek a jelenleg hatályos nemzeti jog szerinti jogaikkal a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség terén, emellett folytassák a küzdelmet a patriarchális és szexista hagyományok ellen;
11. felszólítja a Bizottságot, hogy pontosítsa az intézményi feladatmegosztást és hatásköröket a részt vevő szervezetek, fórumok és szervek között, és egyértelműen határozza meg az egyes érintett felek – mint az Európai Tanács roma munkacsoportja, a nemzeti kapcsolódási pontok hálózata, az Európai Roma Platform, az EU Alapjogi Ügynöksége és annak a romák integrációjával kapcsolatos ad-hoc munkacsoportja – feladatkeretét a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerének felügyeletében, ellenőrzésében és irányításában;
12. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a nemzeti romaintegrációs stratégiákat, közös, összehasonlítható és megbízható indikátorok összeállítását, és az uniós romaintegrációs indikátorok táblázatának kidolgozása révén annak érdekében, hogy egyértelmű és világos adatok álljanak rendelkezésre, amelyekhez hozzámérhető az elért haladás, valamint a hatékony nyomon követés követelményének teljesítése érdekében;
13. felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a megszorító intézkedések ne érintsék aránytalanul nagy mértékben a roma és vándorló nőket, és hogy a költségvetési döntéseket emberi jogi elvek támasszák alá;
14. felszólítja a Bizottságot, hogy sürgesse a tagállamokat az eredményekre vonatkozó indikátorok, alapértékek és számszerű célkitűzések nyilvánosságra hozására a fő prioritásként kezelt területekről szóló nemzeti stratégiáikban, amelyekhez hozzámérhető az előrelépés;
15. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy minden nyilvántartásban vezessék be a nemek és etnikumok szerint bontott adatok gyűjtését, és azokat használják fel a szakpolitikák fejlesztése során; rámutat, hogy az ilyen adatok gyűjtését az emberi jogi elvekkel összhangban kell végezni;

2013. december 10., kedd

16. felszólítja a tagállamokat, hogy nemzeti kötelezettségvállalásaikhoz biztosítsák a megfelelő pénzügyi forrásokat a nemzeti romaintegrációs stratégiák végrehajtása során, valamint hogy nemzeti költségvetési politikájuk tükrözze az integrációs stratégiákat;

17. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzák létre a konzultáció, a társaktól való tanulás és a tapasztalatok megosztásának megfelelő keretét a döntéshozók és a roma szervezetek részvételével, valamint hogy indítsanak strukturális párbeszédet a roma szervezeteknek és nem kormányzati szervezeteknek az európai, nemzeti és helyi romaintegrációs stratégiák tervezésébe, végrehajtásába, felügyeletébe és értékelésébe való bevonása céljából;

18. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak egyenlőséget az állampolgári jogok terén, valamint egyenlő hozzáférést az egészségügyi szolgáltatásokhoz, oktatáshoz, foglalkoztatáshoz és lakhatáshoz, tiszteletben tartva az emberi jogokat, a megkülönböztetésmentesség elvét, és adott esetben a vándorló életmóddal összeegyeztethető módon;

19. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy partnerségi szerződéseikbe vegyék bele az integrált területi beruházások és a közösségek szintjén irányított helyi fejlesztések eszközeit, és használják fel ezen eszközöket az alulfejlett mikrorégiók és hátrányos helyzetű térségek megsegítésére, valamint a kidolgozandó operatív programokba is vegyék be a közösségek szintjén irányított helyi fejlesztéseket;

20. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a konkrét és átfogó megkülönböztetésellenes jogszabályok elfogadását és végrehajtását, a nemzetközi és európai normákkal összhangban minden tagállam esetében, gondoskodva arról, hogy a megkülönböztetésellenes szervek alkalmasak legyenek a roma nők és lányok számára hozzáférhető, az egyenlő bánásmódra és a panasztételre vonatkozó mechanizmusok működtetésére;

21. felszólítja a tagállamokat, hogy nemzeti stratégiáikban helyezzenek nagyobb hangsúlyt a társadalmi befogadás területi szempontjaira, és a leghátrányosabb helyzetű mikrorégiókban hajtsanak végre komplex és integrált fejlesztési programokat;

22. felszólítja a tagállamokat, hogy a kohéziós politika urbánus dimenziójára is összpontosítsanak, különös figyelmet fordítva azokra a városokra, amelyek lakosságát egyenlőtlenül érinti a szociális egyensúlyhiány – úgymint a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztés és a polarizáció –, és segítsék őket infrastruktúrájuk fejlesztésében, hogy kiaknázhassák lehetőségeiket a gazdasági fejlődéshez való hozzájárulásra, valamint a városi és vidéki térségek közötti kapcsolatok erősítése érdekében, az inkluzív fejlődés előmozdításának céljából;

23. felszólítja a tagállamokat, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiáik végrehajtása során erősítsék a nemek közötti egyenlőség érvényesítését, alkalmazva a nemek közötti egyenlőség szempontját a roma nőket érintő valamennyi szakpolitikában és gyakorlatban, a stratégiák végrehajtását pedig kapcsolják össze a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó már létező stratégiákkal, különösen a roma közösségekben a nemek közötti bérszakadék és nyugdíszakadék megszüntetése által, valamint azáltal, hogy kijelölik határozott célként a nők és lányok elleni erőszak megszüntetését, és valódi fellépéseket tesznek e cél érdekében;

24. felszólítja a Tanácsot, a Bizottságot, és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nők jogaira és a nemek közötti egyenlőség érvényesítésére vonatkozó konkrét intézkedések helyet kapjanak a nemzeti romaintegrációs stratégiákban, hogy figyelembe vegyék a nemi szempontokat, illetve a roma nőket sújtó többszörös és interszekcionális megkülönböztetés miatt kialakult helyzetet különösen a foglalkoztatás, az egészségügy, a lakhatás és az oktatás területén, valamint hogy a Bizottság, és különösen az Alapjogi Ügynökség értékelései és éves ellenőrzése figyelembe vegye a nők jogait és a nemek közötti egyenlőség szempontjait a nemzeti romaintegrációs stratégiák minden szakaszában; kéri, hogy ezen eredményekről számoljanak be az Európai Parlamentnek;

25. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiák tükrözzék a roma nők egyedi jogait és szükségleteit, és állapítsanak meg konkrét indikátorokat végrehajtásuk, nyomon követésük és ellenőrzésük tekintetében, pl. az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programjának (UNDP) a férfiak és a nők helyzete közötti különbségek mutatójára (GDI) alapozva, a következőket vizsgálva: hosszú és egészséges élet, tudás és tisztas életszínvonal; valamint a nők politikai és gazdasági életben való részvételének mutatója (GEM) alapján a következőket vizsgálva: politikai részvétel és döntéshozatal, gazdasági részvétel és döntéshozatal, és a gazdasági erőforrások feletti rendelkezés joga; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alkalmazzák a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést a nemek közti egyenlőség érvényesítésének egyik eszközeként;

26. felszólítja a tagállamokat nemzeti ellenőrző és értékelési keret kidolgozására a nemzeti romaintegrációs stratégiák számára olyan szempontok bevonásával, mint a költségvetés felügyelete és a civil társadalmi felügyelet egyéb formái (országos nem kormányzati szervezetek, civil hálózatok vagy ernyőszervezetek által), szakértői értékelés (a területen bizonyított tapasztalattal rendelkező, független szakértők által), illetve adminisztratív ellenőrzés;

2013. december 10., kedd

27. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy végezzenek el nemi szempontú hatásvizsgálatokat a nemzeti romaintegrációs stratégiáik konkrét intézkedéseinek tervezése során;
28. felszólítja a Bizottságot, hogy vezessen be hatékonyabb eszközöket a roma nők valós társadalmi-gazdasági helyzetének mérésére, például úgy, hogy belefoglalja „A GDP-n túl” elnevezésű projektjébe a „mindennapok gazdaságának” számszerűsítését, illetve az informális gazdasági szektor elismerését; felhívja továbbá a Bizottságot nemek szerinti indikátorok kidolgozására és nyomon követésére a nemzeti romaintegrációs stratégiák és a társadalmi befogadás szakpolitikai számára;
29. felkéri a tagállamok e területen működő nem kormányzati szervezeteit, hogy dolgozzanak ki személyre szabott cselekvési terveket, amelyek célja segíteni a nők és fiatalok munkahelyhez jutását, nyújtsanak pszichológiai tanácsadást abból a célból, hogy a romákat az oktatásban és a szakképzésben való részvételre ösztönözzék, illetve megismerjék személyes képességeiket és készségeiket, ami hozzájárul jobb társadalmi befogadásukhoz a munkaerőpiacon; közvetítsenek egyrészt a képző/újraképző kurzusok szolgáltatói és a munkáltatók, másrészt a roma nők/népesség között; növeljék a roma nők és lányok oktatásban való részvételét támogatások és ösztöndíjak révén, tiszteletben tartva az esélyegyenlőség elvét, tekintetbe véve, hogy a lányok fiatalabb korban házasodnak, mint a fiúk;
30. felszólítja a tagállamokat, hogy intézkedéseik során különösen a rendkívüli társadalmi-gazdasági nélkülözésnek kitett roma nőket, illetve velük párhuzamosan a veszélyeztetett csoportokat célozzák meg, az elszegényedés megakadályozása és kezelése révén;
31. felszólítja a tagállamokat, hogy növeljék a roma és vándorló népek számára elérhető programok és a kedvezményezettek számát és láthatóságát, beleértve a nők társadalmi szerepvállalásának növelésén dolgozó vándorló és roma szervezeteknek nyújtott célzott támogatást, valamint a nem kormányzati szervezetek hozzáférését a strukturális alapokhoz;
32. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki pénzügyi mechanizmusokat a roma és vándorló nőkkel kapcsolatos társadalmi befogadási politika, kezdeményezések és projektek civil szervezetek és közösség általi ellenőrzésének támogatására;
33. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyék fel a romák integrációját célzó uniós folyamat céljai közé a gyermekszegénység csökkentését, érvényesítsék a gyermekek jogainak szempontjait a társadalmi befogadást szolgáló intézkedéseikben, a gyermekszegénység szempontjából kövessék nyomon a folyamatot, illetve hogy e területre vonatkozóan állapítsanak meg és dolgozzanak ki kiemelt fellépéseket;
34. hangsúlyozza, hogy a marginalizálódás megelőzését csecsemőkorban kell elkezdeni; rendkívül fontosnak tartja egy olyan megközelítés alkalmazását, amely a szegénység generációk közötti átörökítésének felszámolása érdekében a nők különböző generációit célozza meg;
35. felszólítja a tagállamokat, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiákba vegyenek be a roma nőknek a munkaerőpiacon való aktív részvételét célzó, az ő szükségleteikhez szabott programokat, hozzáférést biztosítva a roma nők és lányok számára a kiváló minőségű oktatási programokhoz, a piacképes szakképzettség megszerzésének érdekében lehetővé téve az egész életen át tartó tanulást; felszólítja a tagállamokat, hogy a kapacitásépítést és a roma nők szerepének erősítését horizontális célkitűzésként építsék be a nemzeti romaintegrációs stratégiák valamennyi kiemelt területébe, emellett mozdítsák elő a politikai részvételre irányuló fellépést a roma nők tevékeny politikai részvételének támogatása révén helyi, nemzeti és európai szinten;
36. felszólítja a tagállamokat, hogy hozzanak létre pozitív cselekvésekre irányuló intézkedéseket, amelyek elősegítik a roma nők és férfiak hozzáférését a közigazgatási munkahelyekhez;
37. felszólítja a tagállamokat, hogy alakítsanak ki a nagycsaládokat (négy vagy több gyermekkel) és az egyszülős családokat célzó egyedi intézkedéseket a munkaerőpiacon való belépés támogatására személyre szabott jóléti intézkedések megfontolása, a gyermekgondozási szolgáltatások bővítése, és annak biztosítása révén, hogy a roma gyermekek integrálódnak a helyi iskolákba és gyermekgondozási létesítményekbe, és hogy teljes és egyenlő hozzáféréssel rendelkeznek a kötelező oktatáshoz, így küzdve a társadalmi kirekesztés és a gettósodás ellen;
38. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak egyenlő hozzáférést a roma gyermekek számára a minőségi és megfizethető gyermekgondozáshoz és koragyermekkori neveléshez, a gyermekkori fejlesztési szolgáltatásokhoz és a szülői partnerségen alapuló oktatáshoz, és hogy újra vezessék be a gyermekgondozásra vonatkozó barcelonai célokat, és alakítsanak ki elérhető, megfizethető és magas minőségű gondozási szolgáltatásokat a teljes életciklus tekintetében;
39. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak meg minden szükséges intézkedést a munkavállalók terheység vagy anyaság alatt bekövetkező elbocsátásának megakadályozására, és fontolják meg a gyermekevelés időszakának a nyugdíj jogosultságba való beszámítását;

2013. december 10., kedd

40. felszólítja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a roma nők önfoglalkoztatásának akadályait abból a célból, hogy lehetővé tegyék a roma női vállalkozók elérhető, gyors és nem költséges bejegyzését, hozzanak létre induló kisvállalkozásokat és vállalkozókat célzó mikrohitel-rendszereket egyszerű, vállalkozóbarát ügyintézési folyamatokkal – beleértve a technikai segítségnyújtást és a kísérő intézkedéseket is –, illetve adjanak ki különleges engedélyeket számos szezonális és ideiglenes munkatípus „fizetett munkaként” való elismerése érdekében, amely kiegészíti a szociális biztonsági juttatásokat; felszólítja továbbá a tagállamokat és a helyi hatóságokat, hogy vegyék igénybe az európai mikrofinanszírozási eszközt a foglalkoztatás és a társadalmi befogadás céljából;

41. felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki célzott és integrációközpontú intézkedéseket a munkanélküliek támogatásának területén (átképzések, munkahelyteremtés, bértámogatással történő elhelyezés, szociális biztonsági támogatás, adókedvezmények stb. révén) a közmunkaprogramokra való jelenlegi, szinte kizárólagos összpontosítás helyett;

42. felszólítja a roma népesség munkaerő-piaci integrációjának támogatására és ösztönzésére; megjegyzi, hogy roma háttérrel rendelkező kiegészítő személyzetre és ügykezelőkre van szükség ahhoz, hogy a munkaügyi igazgatási szolgáltatások és intézkedések között különbséget lehessen tenni, és hogy útmutatási folyamatokat lehessen kidolgozni;

43. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kisgyermekkortól egészen az egyetemig tartó, közösségi alapú oktatási és szociális szolgáltatásokon keresztül hozzanak létre a roma fiatalok számára egy speciális tanulmányi mentori és támogatási rendszert, különös figyelmet fordítva a nemek közötti egyenlőség kérdésére;

44. felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a strukturális alapok, különösen pedig az Európai Szociális Alap (ESZA) által a romák oktatási és foglalkoztatási kilátásainak javítására nyújtott lehetőségeket, azért, hogy a romák tényleges esélyt kapjanak a társadalmi befogadásra, és hogy ki tudjanak törni az örökös szegénységből; sürgeti a tagállamokat, hogy rendszeresen kövessék nyomon a fejlődést, főleg a roma fiatalok, különösen a nők oktatása és képzése terén;

45. felkéri a tagállamokat, hogy küzdjenek a sztereotípiák ellen ezen etnikai csoport kiközösítésének elkerülése érdekében, amely kiközösítés eltántorítja a munkáltatókat a roma személyek alkalmazásától, és amely megkülönböztető bánásmóddhoz vezet a közigazgatásban és az iskolákban, és negatív hatással van a hatóságokkal való kapcsolatok és a munkakeresés folyamatának tekintetében;

46. megismétli azt a tényt, hogy a romák iskolázottsági hiányosságainak van egy fontos nemi dimenziója is, mivel a roma nők körében az írástudók aránya átlagosan 68 %, míg a roma férfiak körében 81 %, a roma lányok általános iskolába való beiratkozási aránya pedig csupán 64 %, ez a hiányosság pedig a szakmai képesítéseket célzó beiratkozás terén is megmutatkozik; megjegyzi, ugyanakkor, hogy jelentős eltérések vannak e statisztikák terén az egyes tagállamok között;

47. felszólítja a tagállamokat, hogy alakítsanak ki olyan programokat, amelyek biztosítják, hogy a roma lányok és fiatal nők az alap-, a közép- és a felsőfokú oktatásban maradnak, külön fellépést dolgozva ki a tinédzser korú anyák és a korai iskolaelhagyó lányok számára, különösen az oktatásban való megszakítás nélküli részvétel érdekében, a munkaerőpiacra való belépésük szubvencionálása és a munkahelyi képzés biztosítása révén; felszólítja továbbá a tagállamokat és a Bizottságot, hogy vegyék figyelembe ezen eszközöket a nemzeti romaintegrációs stratégiák koordinálása és értékelése során;

48. felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki megkülönböztetésellenes stratégiákat – különösen a közszolgálatok és a munkaerőpiac esetében – a rasszista viselkedés megakadályozása és elítélése érdekében, biztosítva a roma nők és férfiak jogainak határozott érvényesülését a munkaerőpiacon;

49. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak erőforrásokat a továbbtanulás vonzóvá tételére a „nem hagyományos tanulók” számára, és támogassák az olyan nem kormányzati szervezeteket és programokat, amelyek célja a nem hagyományos tanulók integrációjának támogatása az oktatási és felnőttképzési programokba;

50. felszólítja a tagállamokat, hogy támogassák a roma tanulók hálózatait, ösztönözzék közöttük a szolidaritás kialakulását, növeljék a sikeres példák láthatóságát, és küzdjék le a roma tanulók elszigeteltségét;

51. felszólítja a tagállamokat, hogy bátorítsák a roma családok iskolai részvételét, értékeljék az iskolákat, ahol roma gyerekek és fiatalok tanulnak, és hajtsanak végre minden ahhoz szükséges változtatást, hogy minden tanuló oktatási integrációja és teljesítménye biztosítva legyenek; rámutat, hogy a roma lányok számára célzott támogatást kellene létrehozni, a tudományos közösség által is megerősített sikeres példák alapján;

2013. december 10., kedd

52. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy különítsenek el forrásokat több férőhellyel rendelkező iskolák, óvodák és bölcsődék építésére, hogy a roma gyerekek a többi nem roma gyerekkel egy osztályba járhassanak anélkül, hogy megkülönböztetnék őket és kiesnének az oktatási rendszerből, vagy elutasítanák őket a tanárok etnikai származásuk miatt;

53. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szociális szolgáltatások nyújtói és az egészségügyi szolgáltatók számára olyan rendszeres képzési programokat vezessenek be, amelyek figyelembe veszik a nemek közötti egyenlőséget és a kulturális sajátosságokat;

54. hangsúlyozza, hogy a roma lányok oktatása számos módon hozzájárul a roma személyek életének javításához, mivel ez többek között fontos feltétel a roma nők foglalkoztathatóságának növelése, munkaerő-piaci hozzáférésének elősegítése és a bizonyos szintű jövedelembiztonság nyújtása szempontjából, valamint alapvető fontosságú a szegénység és a társadalmi kirekesztés leküzdésében; megállapítja emellett, hogy a tanároknak a roma kultúra terén való ismereteinek növelése hozzájárul a kirekesztés csökkentéséhez; felszólítja ezért a tagállamokat, hogy küzdjenek a szegregáció ellen, biztosítsanak befogadóbb és elérhetőbb oktatást és kulturális érzékenységet mutató tanítási módszereket, roma háttérrel rendelkező iskolai asszisztensek és a szülők bevonásával, ugyanakkor kezeljék prioritásként a szakmai készségek javításának a munkaerőpiac elvárásaihoz való hozzáigazítását;

55. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék meg a roma nőket egészségügyi kezdeményezéseik egyik kifejezett célcsoportjává, különösen, ami a női hormonrendszer működésével és/vagy a szegénységgel összefüggő olyan megbetegedésekkel kapcsolatos kezdeményezéseket illeti, mint a csontritkulás, az izom- és vázrendszeri problémák, valamint a központi idegrendszer megbetegedései; sürgeti továbbá, hogy tegyék teljes mértékben elérhetővé a mell- és méhnyakrák szűrését és megelőzését – beleértve a humán papillomavírusok elleni védőoltást is –, és tűzzék ki célul már a terhességük első trimeszterében lévő terhes nőknek szóló egészségügyi programok kezdeményezését;

56. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák az egészségüghöz való hozzáférést, nevezetesen a roma nők civil szervezeteinek bevonása által az egészségügyi programok tervezésébe, végrehajtásába és értékelésébe, emellett biztosítsák, hogy a roma nők és lányok önálló döntést hozhassanak szexuális életük, egészségük és az anyaság terén a családtervezés támogatása, a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatások teljes skálájához és a szexuális oktatáshoz való hozzáférés, a gyermekek és a serdülők szexuális erőszaktól és a korai házasságkötéstől való védelme, valamint a csecsemő- és az anyahalandóság, illetve a kényszerstabilizáció jelenségének megelőzése révén;

57. felszólítja a tagállamokat, hogy támogassák és segítsék elő a roma közösségek nemi alapon kiegyensúlyozott részvételét a betegségmegelőző, -kezelő, ápoló és támogató programok tervezésében, végrehajtásában, nyomon követésében és értékelésében, valamint az egészségügyi rendszerben tapasztalható megőlyegzés és megkülönböztetés csökkentésében;

58. felszólítja a tagállamokat és a helyi és regionális hatóságokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre annak biztosítására szolgáló politikákat, hogy valamennyi roma nő, még a leginkább kitalítottan élő közösségekben is, hozzájusson az elsődleges, sürgősségi és megelőző egészségügyi szolgáltatásokhoz, és szervezzenek képzéseket az egészségügyi dolgozóknak a romák elleni előítéletek megszüntetésének érdekében;

59. felszólítja a tagállamokat, hogy vizsgálják ki, tiltsák be és büntessék meg a roma nők által az alapvető jogaik gyakorlása és a közszolgáltatások igénybevétele közben elszenvedett közvetlen és közvetett megkülönböztetés eseteit, és akadályozzák meg a további megkülönböztetést; hangsúlyozza a figyelemfelkeltő kampányok fontosságát a megkülönböztetés elleni küzdelem, és a romákkal, és különösen a roma nőkkel szembeni sztereotípiák leküzdése érdekében;

60. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a romákat, és különösen a roma nőket külön célcsoportként vegyék be az operatív programokba és a vidéki területfejlesztési programokba a következő programozási időszakban;

61. felhívja a Bizottságot, hogy tegye közzé a 2000/43/EK tanácsi irányelvnek az egyes tagállamokban történt végrehajtásáról szóló értékelő jelentését; egyúttal felszólítja a Bizottságot konkrét ajánlások megfogalmazására minden tagállam számára a nemek közötti egyenlőség szempontjának felvétele érdekében az irányelven belül;

2013. december 10., kedd

62. felszólítja a Tanácsot, hogy érjen el megállapodást a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló „egyenlő bánásmód” irányelvről, annak biztosítása érdekében, hogy a megkülönböztetés minden fajtájának indokai, valamint a többszörös megkülönböztetés indokai törvénytelennek minősüljenek az élet minden területén; egyúttal felszólít minden uniós intézményt annak biztosítására, hogy az interszekcionális megkülönböztetés bekerüljön az irányelvbe;
63. felszólítja a tagállamokat, hogy foglalkozzanak a nők, különös tekintettel a roma nők elleni erőszak minden formájával – mint például a családon belüli erőszak, a szexuális kizsákmányolás és az emberkereskedelem –, emellett támogassák az áldozatokat azzal, hogy a roma nőkkel való emberkereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó konkrét célkitűzéseket vesznek bele a nemzeti romaintegrációs stratégiákba, megfelelő forrásokat biztosítva a kapcsolódó közszolgáltatások számára, illetve az általánosan elérhető szolgáltatásokon – mint az egészségügy, a foglalkoztatás és az oktatás – keresztül is nyújtott segítség révén; sürgeti továbbá a Bizottságot, hogy támogassa a fenti problémák kezelését célzó kormányzati és civil társadalmi kezdeményezéseket, és az áldozatok alapvető jogainak biztosítását;
64. felszólítja a tagállamokat, hogy működjenek együtt a roma nőkkel a szerepvállalásukat növelő stratégiák kialakítása terén, amelyek tekintettel vannak interszekcionális identitásukra, valamint olyan tevékenységeket támogatnak, amelyek a nemi sztereotípiák ellen hatnak, és célcsoportjaik a nők, a férfiak, a lányok és a fiúk;
65. rámutat, hogy az elrendezett házasság, a gyermekházasság és a kényszerházasság még mindig „hagyományos szokásokként” élnek, hangsúlyozza, hogy ezek a gyakorlatok sértik az emberi jogokat, és nem csak a roma lányok egészségére gyakorolnak jelentős hatást, növelve a komplikációk veszélyét a terhesség és a szülés során, hanem szexuális erőszaknak és visszaélésnek is kiteszik a lányokat, valamint megfosztják őket a lehetőségektől az oktatás és a munkavállalás terén;
66. felszólítja a tagállamokat az Európa Tanács az emberkereskedelem elleni fellépésről szóló egyezményének megerősítésére és végrehajtására, valamint az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről és az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelv⁽¹⁾ rendelkezéseinek teljes átültetésére, különösen az áldozatok azonosítását, védelmét és segítését illetően, különös hangsúlyt helyezve a gyermekekre;
67. európai megoldásokat kér a tagállamoktól és a Bizottságtól a romák problémáira, figyelembe véve, hogy európai polgárokként megilleti őket a szabad mozgás joga, valamint hogy szükség van a tagállamok közötti együttműködésre ezen etnikai csoport problémáinak megoldása érdekében;
68. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék a roma nők integrációjára vonatkozó információ és a bevált gyakorlatok cseréjét a társadalom minden területén;
69. ajánlja, hogy a tagállamok tegyenek megfelelő lépéseket a fiatal roma nők elrendezett házasságainak megszüntetése érdekében, amely emberi méltóságuk megsértése;
70. felszólítja a tagállamokat, hogy sürgősen lépjenek fel az idősebb roma nők szükségleteinek kielégítése érdekében, mivel ők az egyik legkiszolgáltatottabb csoport, amely nem rendelkezik megfelelő bevétellel, és amely egészségügyi ellátást és hosszú távú ápolást igényel az életkor előrehaladtával;
71. sürgeti a Bizottságot átfogó stratégia indítására a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelem érdekében, amelyet a Parlament számos állásfoglalásában kért; felszólítja a Bizottságot jogi eszközök kialakítására, beleértve a nemi alapú erőszak elleni küzdelemről szóló európai irányelvet;
72. felszólítja a roma nyelv és kultúra ápolására és előmozdítására, a roma ügyekkel foglalkozó közigazgatási struktúrák fejlesztésére, a romákkal kapcsolatos politika és annak végrehajtásának megerősítésére, valamint a roma kérdésekben zajló nemzetközi együttműködésben való részvétel növelésére;
73. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁾ HL L 101., 2011.4.15., 1. o.